

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

15 maart 2006

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Rudi Daems, mevrouw Vera Dua en de heer Eloi Glorieux –

**betreffende het beleid inzake milieugevaarlijke chemische stoffen in Vlaanderen,
en in het bijzonder de uitvoering van de Europese REACH-verordening**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij
en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door mevrouw Hilde Crevits**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Felix Strackx, Erik Tack,
de dames Greet Van Linter, Gerda Van Steenberge;

de heer Tom Dehaene, mevrouw Vera Jans, de heren Luc
Martens, Steven Vanackere;

de heer Marnic De Meulemeester, de dames Margriet
Hermans, Vera Van der Borgh;

de heren Kurt De Loor, Herman Reynders, mevrouw Elke
Roex.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Katleen Martens, de heer
Felix Strackx, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John
Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goeij, de
heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de
heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

Zie:

512 (2005-2006)

– Nr. 1: Voorstel van resolutie

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 15 december 2005 en 16 februari en 9 maart 2006 het voorstel van resolutie van de heer Rudi Daems, mevrouw Vera Dua en de heer Eloi Glorieux betreffende het beleid inzake milieugevaarlijke chemische stoffen in Vlaanderen, en in het bijzonder de uitvoering van de Europese REACH-verordening.

I. Toelichting

De heer *Rudi Daems* geeft in de vergadering van 15 december 2005 toelichting bij het voorstel van resolutie.

REACH staat voor registratie, evaluatie en autorisatie van chemische stoffen. De heer Daems gaat ervan uit dat de opzet van de Europese REACH-verordening voldoende gekend is en verwijst naar het verslag van zijn vraag om uitleg over het beleid inzake milieugevaarlijke stoffen en de noodzaak om de Europese verordening uit te voeren (*Hand. VI. Parl. 2005-06, nr. C52*) en naar de bespreking in november 2005 van het zesmaandelijkse verslag van de Vlaamse Regering over voor Vlaanderen belangrijke Europese dossiers (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 51-A/2*).

Het voorstel van resolutie komt volgens de indiener op een goed moment. De bespreking van de ontwerpverordening zit in de eindfase. In een bijzondere vergadering van 13 december 2005 van de Raad Concurrentievermogen werd een sterk afgezwakte versie van het voorstel besproken. De tekst verschilt volgens de spreker op belangrijke punten van de versie die op 17 november 2005 door het Europees Parlement in eerste lezing werd goedgekeurd.

Zo kiest de Raad niet voor het substitutieprincipe en dat ondanks het verzet van een belangrijke minderheid van lidstaten, waaronder België, Frankrijk, Zweden en Luxemburg. Het substitutiebeginsel zegt dat gevaarlijke chemische stoffen moeten worden vervangen als er alternatieven beschikbaar zijn. Het schrappen van dit beginsel zou betekenen dat de chemische industrie deze stoffen mag blijven produceren ook al zijn er milieuvriendelijke alternatieven beschikbaar. Als deze lijn blijft aangehouden, verdwijnt voor de industrie een belangrijke stimulans om te werken aan innovatie en te zoeken naar meer veilige alternatie-

ven. Een tweede belangrijke afzwakking houdt in dat het aantal stoffen dat moet worden onderzocht sterk vermindert. De Zweedse regering heeft laten weten dat slechts 3 à 4000 van de 20.000 stoffen waarvan tussen 1 en 10 ton op de markt wordt gebracht, moeten worden onderzocht. De Raad zou zich ook hebben uitgesproken voor een drastische vermindering van de informatieplicht inzake chemische stoffen. Tot slot zouden ook de maatregelen inzake dierenwelzijn sterk zijn versoepeld. Nog volgens de Zweedse regering zou het aannemen van een afgezwakte REACH-versie voor Zweden neerkomen op een ernstige achteruitgang van het interne beleid inzake milieu, gezondheid en arbeidsveiligheid.

De heer Daems blijft echter hopen op een goede afloop en verwijst naar de tweede lezing die nog in het Europees Parlement moet plaatsvinden. Indien er daarbij geen overeenstemming wordt bereikt is er nog de zogenaamde conciliatie-procedure, waarbij het Europees Parlement en de Raad van Ministers door intensief gezamenlijk overleg trachten overeenstemming te bereiken.

Het voorstel van resolutie heeft dus volgens de indieners een belangrijke actualiteitswaarde. De eerste vraag aan de Vlaamse Regering is dat ze aan haar vertegenwoordigers bij de onderhandelingen de opdracht geeft om aan te dringen op een snelle beslissing en om alle pogingen om het voorliggende REACH-voorstel verder af te slanken, krachtig af te wijzen.

Deze vraag ligt volgens de heer Daems in de lijn van het standpunt dat België vandaag inneemt. De spreker vraagt hiervoor de steun van de andere fracties en verzoekt om het voorstel van resolutie snel ter stemming te leggen. Het zou een goede zaak zijn, moest België een krachtig officieel standpunt innemen zoals ook de Zweedse regering heeft gedaan. Indien minister Peeters de voorlopersrol van Vlaanderen inzake milieu en gezondheid eer wil aandoen, is dit een uitgelezen gelegenheid.

De andere vragen aan de Vlaamse Regering in het voorstel van resolutie gaan meer over de voorbereiding van de uitvoering van de REACH-verordening, waarvan wordt verwacht dat ze tegen einde 2006 zal worden goedgekeurd.

De Vlaamse Regering wordt gevraagd haar onderhandelaars de opdracht te geven om te pleiten voor

een verduidelijking en harmonisatie van het zogenaamde 'Reach Implementation Programme', zodat de toezichthoudende overheden zich op een goede manier kunnen voorbereiden op de controle van de naleving van de verordening.

Een informatiecampagne moet doelgroepen en consumenten wijzen op het belang van een gezonde leefomgeving, zowel in het binnen- als het buitenmilieu, en de nodige bekendheid geven aan het bestaan van Europese ecolabels, die producten aanduiden die zonder schadelijke chemische stoffen zijn vervaardigd.

De Vlaamse Regering wordt ook gevraagd het project 'duurzaam bouwen' onmiddellijk te starten, waarbij een bijzondere aandacht gaat naar het gebruik van bouwmaterialen zonder schadelijke chemische stoffen, om binnen de gezondheidsadministratie en in samenwerking met de Logo's (Lokaal Gezondheids-overleg) een dienst op te richten voor de kwaliteitscontrole van het binnenhuismilieu.

Tot slot wordt gevraagd om, zoals voorgesteld door de vakbonden, samen met de werkgevers en de vakbonden een project 'responsable care' te starten in de chemische industrie, dat vrijwillige initiatieven voor verbetering van de prestaties van de chemische industrie op het gebied van leefmilieu en veiligheid op de werkvloer aanmoedigt.

II. Bespreking

Vergadering van 15 december 2005

De heer *Bart Martens* stelt dat het voorstel van resolutie waardevolle elementen bevat, hoewel het misschien deels achterhaald is, gelet op de beslissing die al door de Europese Raad is genomen en de geplande tweede lezing in het Europees Parlement. België heeft, samen met de Scandinavische landen, steeds een progressief standpunt ingenomen over REACH en is blijven aandringen op het substitutiebeginsel en uitgebreide registratieverplichtingen. Dat standpunt werd op de laatste Raad herhaald. Maar gelet op de genomen beslissing, valt het volgens de heer Martens te betwijfelen dat in het Europees Parlement in tweede lezing een gekwalificeerde meerderheid wordt gevonden voor het opnieuw opnemen van het substitutiebeginsel in de tekst. De bewegingsruimte in het dossier is dus beperkt.

De vragen over de implementatie van REACH kunnen volgens de heer Martens wel nog zinvol zijn. Het

zou interessant zijn over dit voorstel de mening van het kabinet te kennen, zowel wat de mogelijkheid betreft om de verordening nog te beïnvloeden als over de stappen die reeds gezet zijn voor de uitvoering ervan.

De heer Martens merkt verder op dat zowel in het voorliggende voorstel van resolutie als in het voorstel van resolutie van de heer Daems e.a. betreffende de noodzaak tot een beleid inzake ouderen, gezondheid en milieu (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 471/1*), een rol wordt toebedeeld aan de Logo's. Het lid vraagt zich af of het niet de voorkeur verdient één voorstel van resolutie inzake milieu en gezondheid te bespreken, waarin het beleid inzake chemische stoffen en de verontreiniging in het binnenhuismilieu een prominente plaats krijgen.

De heer *Rudi Daems* repliceert dat er nog belangrijke onderhandelingen over REACH zullen worden gevoerd, ook met de ministers van de lidstaten. Er kan dus nog een actieve poging worden ondernomen om het afzwakken van de verordening tegen te gaan. Indien de resolutie aansluit bij het Belgische standpunt, kan het ook geen probleem zijn deze goed te keuren.

De heer Daems is er geen voorstander van dit voorstel van resolutie samen te voegen met zijn voorstel over milieu en gezondheid, aangezien daarin de doelgroep van ouderen expliciet in de kijker wordt gezet.

Vergadering van 16 februari 2006

De heer *Kris Peeters*, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, verwijst naar de eerdere besprekingen die in de commissie aan de REACH-richtlijn zijn gewijd, waarbij de Vlaamse inbreng werd toegelicht. Ook de heer Daems heeft daar in zijn toelichting naar verwezen. Na de eerste lezing door het Europees Parlement op 17 november 2005, is de Raad Mededinging van 13 december 2005 tot een politiek akkoord gekomen. Bij die onderhandelingen heeft de Belgische delegatie zich constructief opgesteld om verdere vertraging te vermijden zodat REACH vlug van kracht kan worden. Mede door het aandringen van België, daarin gesteund door Vlaanderen, is op niveau van de Raad goedgekeurd dat een vergunningsaanvraag steeds ook een analyse van de alternatieven moet omvatten, waarbij rekening wordt gehouden met de risico's en de technische en economische haalbaarheid van de substitutie. Daarenboven is er ook beslist dat de reeds verleende vergunningen worden herzien en het voorwerp zullen uitmaken van

voorwaarden, inclusief monitoring. België wil beide punten nog verder opvolgen. In het kader van de tweede lezing, gepland onder het Finse voorzitterschap (tweede helft van 2006), zou dit opnieuw ter sprake kunnen komen aangezien het Europees Parlement zelf hier tijdens de eerste lezing vergaande voorstellen over deed.

De heer *Rudi Daems* leidt hieruit af dat het debat over REACH nog niet is afgelopen, net wegens de grote discrepantie tussen de voorstellen van de Europese ministerraad en de oorspronkelijke voorstellen van het Europees Parlement. De minister wees er reeds eerder op dat België in die discussie steeds een vrij progressief standpunt heeft ingenomen. In die zin lijkt het de heer Daems nuttig om dat progressieve standpunt in een resolutie te vertalen. Er is immers nog een grote onderhandelingsmarge tussen dat standpunt en de voorlopige tekst die nu ter tafel ligt. Het zou bovendien een duidelijk politiek signaal zijn dat de implementatie van REACH, eens de verordening is goedgekeurd, een opportuniteit is eerder dan een dreiging.

De heer *Bart Martens* wijst erop dat in het voorstel van resolutie van mevrouw Joke Schauvliege, de heer Patrick Lachaert, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Bart Martens en de dames Tinne Rombouts en Hilde Crevits betreffende milieu en gezondheid, ook een aanbeveling over de snelle vertaling van REACH naar de Vlaamse beleidscontext is opgenomen. Over de bespreking van dat voorstel wordt verslag uitgebracht in *Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 731/3*.

Vergadering van 9 maart 2006

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* wijst erop dat de REACH-verordening tot stand is gekomen omdat er voor veel chemicaliën en gevaarlijke stoffen zeer veel, soms tot 40 toe, verschillende, al dan niet volledige richtlijnen bestonden. Er was ook onvoldoende informatie over de gezondheids- en milieurisico's van vele chemicaliën en veel onduidelijkheid over de taakverdeling, meer bepaald over de vraag wie verantwoordelijk is voor de bewijslast bij risico's. De fabrikanten of invoerders zouden eigenlijk de verantwoordelijkheid moeten dragen over de gebruiksrisico's van hun product. Daarom is een degelijke registratie van gevaarlijke stoffen en chemicaliën noodzakelijk om meer duidelijkheid te krijgen wat de risico's en de verspreiding van deze stoffen betreft. Mevrouw Van den Eynde wijst erop dat er ook nadelige gevolgen verbonden zijn aan de registratieplicht, onder meer wat de kosten betreft. De Europese Commissie zelf hanteert een raming van 2,8 miljard euro, eventueel oplopend tot 5,2 miljard euro aan kosten voor de

scheikundige industrie. Deze kosten omvatten niet alleen de registratiekosten, maar ook de meerkosten voor het zoeken naar alternatieven voor afgekeurde stoffen.

Mevrouw Van den Eynde wil duidelijk stellen dat Vlaams Belang achter de belangrijke baten en doelstellingen van REACH staat, zoals het verminderen van het aantal doden door minder schadelijke chemicaliën. Het voorstel van verordening werd door de fractie verworpen in het Europees Parlement omdat duidelijk is dat het huidige voorstel een zeer grote administratieve rompslomp meebrengt. Bovendien vreest de fractie dat de verordening kostenverhogende effecten zal hebben voor de bedrijven met het delokaliseren van jobs en industriële activiteiten tot gevolg. Er zal ook een enorm verlies zijn aan innovatiekracht ten voordele van een aantal andere grote industrielanden zoals de Verenigde Staten en Japan. Hoewel amendementen de tekst nog enigszins verbeterden, heeft Vlaams Belang toch tegen de verordening gestemd in het Europees Parlement.

De heer *Rudi Daems* ziet tegenstrijdigheden in het discours van Vlaams Belang. In eerdere tussenkomsten in de commissie heeft onder meer mevrouw Van den Eynde gewezen op de relatie tussen milieu en gezondheid en op de risico's van bepaalde chemicaliën. Dat is in tegenstrijd met de houding van de fractie inzake het voorstel van verordening, dat door toedoen van het lobby-apparaat van de chemische industrie reeds sterk werd afgezwakt.

De heer *Frans Wymeersch* repliceert dat er een grote rechtlijnigheid is in het standpunt van Vlaams Belang. Het onderbouwde standpunt dat in het Europees Parlement werd aangenomen, wordt vandaag bevestigd in het standpunt van de fractie ten aanzien van het voorliggende voorstel van resolutie.

III. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt verworpen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Hilde CREVITS

Patrick LACHAERT